

ELS ESTUDIS D'EDUCACIÓ A LA UIB

Eduard Rigo Carratalá

La universitat espanyola està immersa en un procés de profund canvi de tot allò que afecta a les diverses titulacions universitàries. Aquest procés, que ja du més de tres anys de durada, està arribant a la seva fi. La fesomia de les nostres universitats canviarà bastant com a conseqüència d'aquesta reforma, i l'àmbit dels estudis relacionats amb l'educació és un dels que més canvis sofreixen. En aquest breu article exposarem els canvis que afecten l'àmbit de l'educació, especialment des de la perspectiva de la Universitat de les Illes Balears (UIB).

En primer lloc, ens referirem a la nova estructura que els estudis tindran des de el punt de vista de centres i titulacions. Aquest tipus d'estructura no és exclusiva de la UIB, sinó comú a la major part d'Universitats. La filosofia bàsica de la nova estructura en relació als centres es basa en el principi d'eliminar les diferències entre els mestres i la resta de professionals de l'educació. És sabut que fins ara els mestres es formaven a les Escoles de Magisteri (o del professorat de EGB) i els altres professionals de l'educació a les facultats de Filosofia i Lletres o Filosofia i Cièn-

cies de l'Educació. La nova situació, unifica a un mateix centre, tots els estudis relacionats amb l'educació, amb la qual cosa es pretén aconseguir una major intercomunicació a nivell de professorat, alumnes i currículum; facilitar els processos de prolongació de la formació en els diplomats, i una més positiva projecció social dels professionals de l'Educació.

Per aconseguir aquesta unificació s'han creat les Facultats d'

Educació (ja creada des de fa uns mesos a la UIB). Aquest centre inclou organitzativament tot estudi reglat relacionat amb l'Educació, tant a nivell de diplomatura com de llicenciatura. Pel que fa a la nostra Universitat aquets estudis seràn: a nivell de diplomatura, les diplomatures de Mestre i la diplomatura en Educació Social. Pel que fa a les llicenciatures: la llicenciatura en Pedagogia i la llicenciatura en Psicopedagogia.

FACULTAT D'EDUCACIÓ.

Diplomatures:

- Diplomatures de Mestre.
- Diplomatura d'Educació Social.

Llicenciatures:

- Llicenciatura de Pedagogia.
- Llicenciatura en Psicopedagogia.

Tercer Cicle:

- Doctorat de Pedagogia.
- Doctorat de Psicopedagogia.

Altres Estudis:

Estudis de Postgrau.

- Formació Pedagògica del Professorat de Secundària.

Les Diplomatures de Mestre:
La reforma de les diplomatures de mestre era urgent. S'havia d'adaptar la seva estructura a

les exigències de la Reforma Educativa que invalidava les antigues especialitats. Les noves quedaran de la següent manera:

- 1.- Mestre d'Educació Infantil.
- 2.- Mestre d'Educació Primària.
- 3.- Mestre de Llengua Estrangera.
- 4.- Mestre d'Educació Musical.
- 5.- Mestre d'Educació Física.
- 6.- Mestre d'Educació Especial.
- 7.- Mestre d'Audició i Llenguatge.

D'aquestes especialitats la UIB ha posat ja en funcionament les quatre primeres desde el curs 1992/93. La especialitat d'Educació Física es preveu comenci el curs 93/94 o 94/95 com a més tard. Pel que fa a les especialitats d'Educació Especial i Audició i Llenguatge, el Ministeri d'Educació i Ciència no les ha atorgades a la nostra universitat i per tant, no hi ha la possibilitat que, per ara, es puguin impartir a la UIB.

El currículum d'aquestes diverses especialitats es massa llarg com per incloure-l en aquest article. De forma sintètica direm que hi ha una part del currículum (aproximadament un 50%) que és comú a totes les especialitats i que està constituït per matèries de caire psicopedagògic i de formació en vers a la llengua catalana. La resta del currículum està constituïda per assignatures específiques de l'especialitat corresponent. A més, l'alumne compte amb un 10% de crèdits de lliure elecció.

En les noves titulacions, cada una de les matèries té assignats un nombre determinat de crèdits. De manera orientativa i intentant cercar una comparació amb els plans d'estudi antics, podem dir que una assignatura de les antigues de tres hores de classe setmanals durant tot el curs acadèmic correspon, en el nou sistema, a 9 crèdits. En els nous plans d'estudis de les diplomatures de

mestre hi trobam assignatures de 9, 7'5, 6, 4,5 crèdits. Això pot fer veure al lector la diversitat en l'organització dels cursos en comparació als antics plans d'estudis. Per exemple, es produirà un augment considerable de les assignatures trimestrals, amb tots els ventatges i inconvenients que això suposa.

Diplomatura en Educació Social:

Aquest és un nou estudi, que respon a la cada vegada més creixent necessitat de professionals que es dediquin a treballar dins els àmbits de l'educació no formal. L'educació en el carrer, l'animació sociocultural, etc, són alguns dels treballs que faran aquets nous titulats. Aquesta titulació ha estat demanada al MEC per part de la Universitat de les Illes Balears; tots els indicis fan pensar que s'obindrà i que es podrà començar a impartir el curs 94/95.

Llicenciatura en Pedagogia:

La llicenciatura en Pedagogia ja té una llarga tradició a la nostra Universitat. La reforma dels títols universitaris l'hi afecta profundament. A la UIB desapareixen les diverses especialitats que hi havia i es configura una llicenciatura general en Pedagogia que es centrarà fonamentalment en els àmbits de la Pedagogia Social i la política i gestió educativa.

Els continguts referits a la Orientació Educativa i l'Educació Especial passen a formar part del nou títol de llicenciat en Psicopedagogia.

Llicenciatura en Psicopedagogia:

L'àmbit dels estudis relacionats amb l'educació, necessita d'una profunda reforma dels títols professionalitzadors i una actualització dels currícula en els quals aquets es fonamentan. Un cas summament especial i urgent era el relatiu al desenvolupament d'un títol que donàs unitat a la formació d'aquells professionals que han de treballar a l'àmbit de la psicopedagogia en el nivell de titulat superior (llicenciatura).

A la nostra Universitat, igual que a les altres del país, ens trobavem amb una tradició universitària que havia vingut dificultant la consecució d'una planificació racionalitzada per aquest tipus de formació universitària. Quan la monolítica especialitat de "Filosofia" començà a diferenciar-se, ràpidament es creà un dualisme pedagògic-psicològic que ha perdurat fins als nostres dies i que, segons el nostre entendre, ha estat l'origen de múltiples mals: Els Departaments de Pedagogia enfocaven la seva formació, en aquest camp, cap a l'Orientació educativa i l'Educació Especial, mentre que els departaments de Psicologia organitzaven els seus estudis psicopedagògics entorn a l'especialitat de Psicologia de l'Educació.

Ambdós enfocaments eren clarament incomplets: Els peda-

gogs sortien amb una formació mancada dels necessaris

continguts psicològics, i els psicòlegs, amb un desconeixement absolut del que és l'escola i els principis teòrics i pràctics de l'ensenyament (Didàctica). Aquesta dualitat de formació provocava, doncs, que les nostres Universitats impartien dos títols per a uns mateixos llocs de treball, amb l'agreujant que cap d'ells presentava un currículum complet: el que l'hi manca a un el té l'altre, i viceversa.

Estàvem, doncs, davant una duplictat formativa que anava en clar detriment de la formació bàsica dels esmentats professionals i que, des del punt de vista universitari, suposa una incorrecta utilització de les energies.

Els nous estudis de Psicopedagogia són una oportunitat per a racionalitzar aquesta situació. La posada en funcionament de la Llicenciatura en Psicopedagogia, no suposarà una simple suma de coneixements psicològics i pedagògics sinó una proposta curricular unitària, coordinada i coherent, que engloba la formació dels titulats superiors que hauran de tenir responsabilitats en els àmbits de:

- a) La Psicologia Educativa.
- b) L'Orientació Escolar i Vocacional.
- c) L'Educació Especial.

Les funcions de treball concretes que duran a terme aquets professionals seran:

- 1.- L'avaluació psicopedagògica.
- 2.- L'orientació professional i vocacional.
- 3.- L'acció planificadora i

coordinadora de les necessàries adaptacions curriculars.

4.- L'aplicació de mètodes altament especialitzats.

5.- L'orientació als professionals que duen a la pràctica el treball individualitzat, i a aquells altres professionals que tenguin sota la seva responsabilitat subjectes amb necessitats educatives especials.

6.- Col·laboració amb la resta de professionals involucrats, en l'assistència psicopedagògica (construcció i adaptació d'instruments, procediments i mitjans educatius) □

Catedràtic d'Educació Departament de Ciències de l'Educació.

LA LLENGUA CATALANA A L'E.G.B. AMB LA METODOLOGIA MÉS AVANÇADA

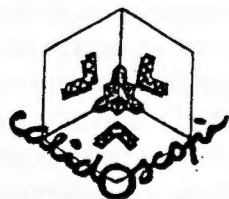
Tot un sistema d'aprenentatge fet per autors mallorquins pensant en les necessitats pedagògiques de les nostres escoles.

Antoni Artigues
Ramon Bassa
Miquel Cabot
Ramon Díaz
Joan Lladonet
Immaculada Pastor
del Seminari de
Didàctica del Català
ICE-CENC.

Demani més informació a les bones llibreries o directament a les nostres oficines.

editorial
MOLL

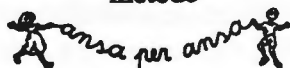
Torre de l'Amor, 4. Apartat 142
Tels. (971) 72 41 76 - 72 44 72
07001 Palma de Mallorca

CICLE INICIAL

Per al primer curs del cycle inicial, recordi el nostre conegudíssim mètode

CICLE MÉS

CICLE SUPERIOR